

[Arnth Jensen.]

ærede medlem overbevist om, at reglerne i § 3 er så smidige, at de er tilfredsstillende. Jeg tror også, det er rigtigt at lægge afgørelsen hos sessionen med ret for den værnepligtige til at føre sagen videre til ministeren og til værnepligtsudvalget. Selvom en mand har gjort sig skyldig i et fejltrin, bør man ikke udelukke ham fra muligheden for at vise et andet ansigt i fremtiden. Man har før hørt om, at den sorte kokarde kunne blive byttet med en rød-hvid.

Jeg nævnte værnepligtsudvalget, som er en nydannelse. Jeg har nævnt de beføjelser, dette udvalg har, og at dets afgørelser er endelige, og tillige reglerne om fritagelse for og udsættelse med aftjeningen af værnepligt. Nævnet består ifølge lovforslaget af en lands- eller højesteretsdommer og otte medlemmer, dels udpeget af rigsdagen, dels af de interesserede ministre. Jeg tror, det er rigtigt at have et sådant navn netop til afgørelse af disse sager; men jeg er ikke overbevist om, at sammensætningen af det er rigtig. Jeg er meget stærkt i tvivl om, hvorvidt det er rigtigt igen her i denne lov at blande, om jeg så må sige, lovgivningsmagt og administration sammen. Jeg ville anse det for bedre for begge parter, om det ikke ligefrem var rigsdagen, der udpegede medlemmer af udvalget. En folkelig islæt i udvalget kunne man godt få på anden måde.

Til lovforslagets kapitel II er der ikke mange bemærkninger at gøre. Jeg finder det praktisk og godt, at det gøres muligt ved kongelig resolution, alt efter de forhåndenværende praktiske forhold at forandre såvel udskrivningskredsens område som antallet af lægder. Praktisk finder jeg også bestemmelsen om oprettelse af den faste session, ligesom jeg ikke finder anledning til bemærkning om sessionernes sammensætning.

I § 7, stk. 5, der omhandler den lægelige undersøgelse, hedder det, at reglerne om denne og om undersøgelser af anden art fastsættes af indenrigs- og boligministeren. Jeg formoder, at disse ord „af anden art“ dækker de allerede påbegyndte psykologiske undersøgelser. Når udvalget slutter med herom at sige, at man finder det ønskeligt, at psykologiske undersøgelser af de værnepligtige indføres på samtlige sessioner, vil jeg gerne underskrive de ord og gøre dem til mine. Det er min overbevisning, som jeg også har nævnt det før, at

det er af yderste vigtighed i det moderne forsvar, at hver mand netop bliver sat på den plads, som både hans fysiske og psykiske evner gør ham egnet til. Måske kunne det også for ungdommen være en spore til ikke helt at stille sig afvisende overfor en yderligere erhvervelse af kundskaber i tiden efter udskrivningen af skolen.

Men jeg har et andet lille beskedent ønske. § 18 giver den værnepligtige ret til på sessionen at fremsætte ønske om, på hvilken tid han vil indkaldes, og i så tilfælde har han ret til en vedtegning i sine papirer derom. Kunne man ikke udvide dette, således at han også får ret til at fremsætte ønske om, hvilken våbenart han vil indkaldes til, og således at den værnepligtige, hvis ønsket ikke opfyldes, fordi han ikke egner sig dertil, senere på begæring kan få en begrundelse for afslaget. Man vil måske synes, det er en lille ting, men ønsker vi, at ungdom og forsvar skal forstå hinanden, bør de små misforståelser rettes i tide, og ofte er det for den unge, der aftjener sin værnepligt, ikke ligegyldigt, hvilken våbenart han bliver indkaldt til.

Jeg har kun et par ord tilbage om spørgsmålet om optagelse i lægdsrullen, udskrivning og indkaldelse. Vi kan tiltræde, at tilmeldelsespligten nu afløses af en kontrolpligt, idet de værnepligtige inden de derfor fastsatte frister skal anerkende modtagelsen af bevis om optagelse i lægdsrullen. Vi har heller ikke noget at indvende imod bemyndigelsen til indenrigs- og boligministeren i forbindelse med forsvarsministeren til at lade sessionspligten indtræde allerede ved det 18. år. Lovforslaget rummer så store muligheder for udsættelse indtil det 26. år, at denne bestemmelse sikkert ikke vil gå nogen for nær. Noget mere betænkelig er måske den fremrykkede aldersgrænse for hel fritagelse eller dog kun indkaldelse til hjemmevernet, men jeg må indrømme, at de i betænkningen anførte begrundelser herfor er ret fyldestgørende; jeg finder også, at videre forhandling om dette spørgsmål bedst kan foregå i det udvalg, der allerede er udtalt ønske om at nedsætte.

Til slut vil jeg gerne understrege, at jeg finder det absolut rigtigt, at denne lovgivning, som det fremgår af § 4, også omfatter de værnepligtige, der ikke anser det for foreneligt med deres samvittighed at bære våben og derfor aftjener deres værnepligt ved civilt arbejde.